

De Stemming van 7 september 2014

Twee componenten lijken de belangrijkste rol te spelen bij de huidige verschuivingen in electorale voorkeur. De discussie rondom de veiligheid, maar dan meer die t.a.v. IS en de Jihadisten en minder die rondom Rusland en de Oekraïne. En die ten aanzien van de verwachte inkomstendaling voor 65-plussers, waar De Telegraaf de afgelopen week veel over publiceerde. De eerste discussie werkt electoraal positief voor de PVV (+3) en nadelig voor de VVD (-2), en de tweede nadelig voor de PvdA (die nu in 2 weken 3 zetels kwijt is geraakt). Per saldo stijgt het CDA ook weer verder. Nu naar 23.

Door deze scores zakt de combinatie van regeringspartijen plus D66, SGP en ChristenUnie weer langzaam weg naar een niveau van 70 zetels. Dat was drie weken geleden nog 75 zetels.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	31-08 2014	7-09 2014	Verschil	Versch. TK2012
VVD	41	30	28	-2	-13
PvdA	38	13	12	-1	-26
PVV	15	20	23	3	8
SP	15	21	20	-1	5
CDA	13	22	23	1	10
D66	12	20	20		8
ChristenUnie	5	6	6		1
GroenLinks	4	6	6		2
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	5	5		3
50PLUS	2	2	2		
PiratenPartij		1	1		1
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	43	40	-3	-39
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	73	70	-3	-29

Ten aanzien van de inschatting van de situatie rondom Oekraïne zijn er duidelijke verschillen naar stemgedrag. Kiezers van D66 vinden het meest dat de EU moet streven naar een opname van Oekraïne in de EU. Zij achten de kans het kleinst op een gewapend conflict tussen Rusland en het Westen. Kiezers van PVV, SP en PvdA achten de kans het grootst.

Denkt u dat Rusland van plan is om de hele Oekraïne in te lijven?

<i>verticaal gepercentageerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	50%	46%	45%	35%	33%	66%	56%	50%
Nee	42%	45%	46%	57%	64%	26%	34%	43%
Weet niet/Geen antwoord	8%	10%	9%	8%	3%	8%	10%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wat vindt u dat de Europese Unie tegen de Oekraïne moet zeggen inzake aansluiting bij de EU?

<i>verticaal gepercentageerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Er moet gestreefd worden naar opname van Oekraïne in de EU	25%	11%	25%	26%	45%	27%	25%	21%
Opname van Oekraïne in de EU is uitgesloten	49%	71%	50%	53%	27%	41%	48%	67%
Weet niet/Geen antwoord	26%	18%	26%	21%	28%	32%	27%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Hoe groot acht u de kans op een gewapend conflict tussen Rusland en het Westen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Groot	8%	11%	8%	12%	0%	10%	9%	8%
Vrij groot	22%	24%	22%	11%	7%	25%	26%	32%
Groot, noch klein	28%	27%	30%	28%	23%	31%	29%	40%
Vrij klein	30%	21%	32%	32%	61%	23%	22%	6%
Klein	9%	14%	8%	16%	7%	7%	9%	2%
Weet niet/Geen antwoord	3%	4%	1%	2%	3%	4%	6%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Sinds 2002 wordt er ieder jaar hetzelfde onderzoek gehouden in de aanloop naar 11 september. De centrale vraag betreft de angst dat er in Nederland een grote terroristische aanslag zal plaatsvinden. Dat percentage is nu 39%. Onder PVV-kiezers is dat percentage (68%) beduidend groter dan onder de andere kiezers (rond de 35%).

Bent u bang dat in Nederland in de niet al te verre toekomst een grote terroristische aanslag zal plaatsvinden?

verticaal gepercenteerd naar	2014	2011	2006	2002
Ja	39%	30%	45%	40%
Nee	52%	58%	45%	54%
Weet niet/Geen mening	9%	12%	10%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bent u bang dat in Nederland in de niet al te verre toekomst een grote terroristische aanslag zal plaatsvinden?

verticaal gepercenteerd naar	Allen 2014	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	39%	68%	47%	37%	34%	27%	33%	51%
Nee	52%	24%	45%	55%	55%	61%	63%	35%
Weet niet/Geen mening	9%	8%	8%	8%	11%	12%	4%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%